

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-14>

УДК 330.43

ОЦІНКА ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТНИХ ПРОГРАМ В УКРАЇНІ ЗА 2016–2020 РОКИ

EVALUATION OF BUDGET PROGRAM IMPLEMENTATION IN UKRAINE FOR 2016–2020

Бедринець Мирослава Дмитрівнакандидат економічних наук, доцент,
Університет державної фіскальної служби України
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5055-4245>**Огійчук Єлена Володимирівна**здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня,
Університет державної фіскальної служби України
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8990-5217>**Bedrynets Myroslava, Ogiichuk Yeliena**

University of the State Fiscal Service of Ukraine

У статті досліджена проблема комплексної оцінки виконання бюджетних програм в Україні, розроблені рекомендації, які спрямовані на оцінювання їх виконання в 2016–2020 роках. Існуючі підходи комплексного оцінювання стану виконання бюджетних програм не дають змоги провести таку оцінку комплексно та об'єктивно, відповідно, в статті автор пропонує власну методику оцінювання стану виконання бюджетних програм в Україні, наводить приклад такої оцінки за період із 2016 року по 2020 рік. Запропонований в роботі підхід дає можливість провести оцінку стану виконання бюджетних програм спираючись на дані, що є у відкритому доступі, застосовуючи відомі процедури експертного оцінювання та самостійної аналітичної роботи експерта, не звертаючись при цьому до складних аналітичних процедур та математичних розрахунків.

Ключові слова: бюджетні програми, оцінка, критерії, методика, результати, об'єктивність.

В статье исследована проблема комплексной оценки выполнения бюджетных программ в Украине, разработаны рекомендации, направленные на оценку их выполнения в 2016–2020 годах. Существующие подходы комплексной оценки состояния выполнения бюджетных программ не позволяют провести такую оценку комплексно и объективно, соответственно, в статье автор предлагает собственную методику оценки состояния выполнения бюджетных программ в Украине, приводит пример такой оценки за период с 2016 по 2020 год. Предлагаемый в работе подход дает возможность провести оценку состояния выполнения бюджетных программ с учетом данных, имеющихся в открытом доступе, применяя известные процедуры экспертной оценки и самостоятельной аналитической работы эксперта, не обращаясь при этом к сложным аналитическим процедурам и математическим расчетам.

Ключевые слова: бюджетные программы, оценка, критерии, методика, результаты, объективность.

The article examines the problem of comprehensive evaluation of budget programs in Ukraine, developed recommendations aimed at evaluating their implementation in 2016–2020. The urgency of the problem considered in the article is determined by the fact that a comprehensive assessment of budget programs provides an opportunity to get an idea of how budget programs meet the conditions and needs of socio-economic development, how effective budget management is efficient, rational and economically sound. At the same time, systematic evaluation of budget programs is an important tool for determining the effectiveness of public policy in a particular area of government. In addition, based on the results of such a systematic assessment, measures can be proposed to improve the management of the budget program implementation process. These arguments determine the relevance of the topic of this article, as well as explain the fact that this problem has attracted the attention of domestic scientists such as J. Belets, O.O. Doroshenko, O.I. Zhadan, N.G. Zdyrko, J. Kovalenko and foreign researchers: Bartle J. R., Gilmore J. B., Miller J. J., Hildret W. B., Rabin J., Piacock S., Rabin I.S. etc. At the same time, despite the fact that the problem of comprehensive evaluation of budget programs is considered quite actively, world and domestic science has not yet created a common methodology for evaluation, which requires further research in this area of public administration. Existing approaches do not allow such an assessment to be comprehensive and objective, respectively, in the article

the author proposes his own method of assessing the state of budget programs in Ukraine, gives an example of such an assessment for the period from 2016 to 2020. The proposed approach makes it possible to assess the state of budget programs based on publicly available data, using well-known procedures of expert evaluation and independent analytical work of the expert, without resorting to complex analytical procedures and mathematical calculations. Thus, the purpose of this article is to study the problem of comprehensive evaluation of budget programs in Ukraine, to develop recommendations aimed at evaluating their implementation in 2016–2020.

Keywords: budget programs, evaluation, criteria, methodology, results, objectivity.

Постановка проблеми. Комплексна оцінка реалізації бюджетних програм надає можливість скласти уявлення про те, наскільки бюджетні програми відповідають умовам та потребам соціально – економічного розвитку країни, наскільки управління бюджетними програмами є ефективним, раціональним та економічно обґрунтованим. Водночас, систематична оцінка бюджетних програм є важливим інструментом для визначення ефективності реалізації державної політики у конкретній галузі діяльності уряду. Крім того, за підсумками такої систематичної оцінки можуть бути запропоновані заходи щодо підвищення ефективності управління процесом реалізації бюджетних програм. При цьому, не зважаючи на те, що проблема комплексної оцінки виконання бюджетних програм розглядається досить активно, світова та вітчизняна наука все ще не створила загальноприйнятої методики оцінювання, що потребує подальших досліджень у цій сфері державного управління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

До зазначеної проблеми прикута увага вітчизняних науковців, таких як Ж. Белец, О.О. Дорошенко, О.І. Жадан, Н.Г. Здирко, Я. Коваленко та зарубіжних дослідників: Бартл Дж. Р., Гілмор Дж. Б., Міллер Дж. Дж., Хільдрет В. Б., Рабін Дж., Пиакос С., Рабін І.С. та ін.

Постановка завдання. Отже, метою цієї статті є дослідження проблеми комплексної оцінки виконання бюджетних програм в Україні, розробка рекомендацій, спрямованих на оцінювання їх виконання в 2016–2020 роках.

Виклад основного матеріалу. Статтею 2 Бюджетного кодексу України визначено, що бюджетна програма являє собою сукупність заходів, спрямованих на досягнення єдиної мети, завдань та очікуваного результату, визначення та реалізацію яких здійснює розпорядник бюджетних коштів відповідно до покладених на нього функцій [2].

При цьому, як показує практика, при розробці та реалізації бюджетних програм найбільш складним елементом є розробка системи оцінки їх виконання.

Слід зазначити, що в західних країнах не створено методики комплексної оцінки виконання

бюджетних програм і такі дослідження проводяться лише у розрізі окремих програм [16; 19].

У всіх країнах, які перейшли на програмний формат бюджету, важливу роль відіграє система індикаторів, що відображає ступінь досягнення цілей бюджетної програми. У сфері охорони здоров'я, наприклад, одними з індикаторів досягнення мети бюджетної програми може стати рівень очікуваної тривалості життя пацієнтів, які страждають серйозними хворобами, такими як ВІЛ, онкологічні та серцево-судинні захворювання [16].

Визначені планові індикатори на час реалізації програми стають її невід'ємною частиною. Це пов'язано з тим, що від якості таких індикаторів багато в чому залежить якість інформації про результативність бюджетних витрат, що безпосередньо впливає на процес прийняття рішень про фінансування або продовження фінансування тих чи інших програм витрат у наступному бюджетному циклі.

Так, найбільш відомим прикладом системи оцінки ефективності бюджетних програм є застосовувана в США модель PART (Program Assessment Rating Tool). Перевага цієї моделі полягає в тому, що вона дозволяє провести інтегральну оцінку ефективності на основі ретельного дослідження всіх найбільш важливих аспектів, починаючи з моменту підготовки програмних документів і закінчуючи контрольними процедурами оцінки кінцевих результатів реалізованих програм [15].

Однак слід враховувати, що програмний бюджет Сполучених Штатів Америки відрізняється яскраво вираженою специфікою. На сьогоднішній день в ньому налічується близько 2700 бюджетних програм, кожна з яких має власні показники результативності. Здебільшого ці програми оперують показниками безпосередніх результатів, що відбивають, наприклад, частку фахівців із закінченою вищою освітою за спеціальністю або кількість відкритих медичних центрів [17].

У той же час у Франції, наприклад, затверджений закон про бюджет містить конкретні показники, які дозволяють оцінити досягнуті результати по кожній реалізованій програмі. У кожному міністерстві за певну програму від-

повідляє конкретний співробітник, який «розбиває» її бюджет на більш дрібні елементи, за які несуть відповідальність фахівці нижчого рівня. Кожен такий відповідальний співробітник повинен продемонструвати свою ефективність, в іншому випадку можливе застосування різноманітних санкцій, аж до скорочення терміну трудового контракту, що є потужним стимулом досягнення запланованих результатів на певному рівні відповідальності. В обмін на високу ступінь автономії, керівники програм несуть повну відповідальність за свої управлінські дії, які оцінюються на основі відповідних індикаторів.

При оцінці реалізації програми використовуються три основних критерії:

- а) соціально-економічний ефект;
- б) якість послуг;
- в) ефективність / результативність управління [17].

Повертаючись до вітчизняних реалій зазначимо, що в Україні (як і в країнах дальнього зарубіжжя) проблему комплексної оцінки виконання бюджетних програм (в сучасних реаліях бюджетного планування) вирішити досить складно хоча б тому, що кожного року (з 2016 по 2020 роки).

Законами про Державний бюджет передбачалося фінансування від 500 до 560 бюджетних програм, при тому, що їх кількість кожного року зростала. Наприклад, у Міністерстві освіти та науки за 5 років кількість бюджетних програм зросла з 20 до 33, у Міністерстві охорони здоров'я – з 18 програм до 22 програм, у Міністерстві аграрної політики та продовольства України за п'ять років кількість бюджетних програм зросла з 11 до 14 програм. При цьому не зважаючи на високу бюджетомісткість, оперативність складання відповідних паспортів бюджетних програм низька, що, в принципі, утруднює процес управління видатками державного бюджету. Так, наприклад на кінець січня 2021 року із 511 бюджетних програм, що потребують затвердження паспортів у поточному році, до Міністерства фінансів України на погодження надійшло лише 222 програми, хоча граничним терміном надходження було визначено 14 лютого 2021 року [3].

Як бачимо із наведеного переліку програм, менш ніж 50.0% отримали відповідні паспорти у визначений законом термін, що були погоджені в Міністерстві фінансів. Ця ситуація свідчить про те, що суттєві проблеми для економіки держави створює низька дисциплінованість розпорядників бюджетних коштів,

постійні затримки елементарних узгоджувальних дій, що утруднює процес планування та знижує ефективність використання державних фінансів.

У той же час велика кількість програм, що кожного року затверджуються в Україні, обмовляє складнощі їх змістовного наповнення, аналізу та оцінювання; складно також і скласти загальне уявлення про виконання бюджетних програм в Україні в їх сукупності.

Що стосується безпосередньо методики оцінювання, то слід звернути увагу на те, що згідно Наказу Міністерства фінансів України від 10.12.2010 № 1536 «Про результативні показники бюджетної програми» в наш час оцінку виконання бюджетної програми слід проводити за показниками затрат, продукту, ефективності та якості:

1) показники затрат визначають обсяги та структуру ресурсів, які забезпечують виконання бюджетної програми,

2) показники продукту можуть відобразити обсяг виробленої продукції, наданих публічних послуг чи виконаних робіт, кількість осіб, яким надано публічні послуги;

3) показники ефективності характеризують економність при витрачанні бюджетних коштів;

4) показники якості характеризують:

– рівень реалізації інвестиційних проектів, виконання робіт, ступінь готовності об'єктів будівництва, якість створеного продукту;

– рівень задоволення користувачів публічних послуг відповідно до їх призначення, рівень забезпечення публічними послугами осіб, які мають на них право;

– користь для суспільства від реалізації бюджетної програми, у тому числі з точки зору забезпечення гендерної рівності [11].

У той же час, коли мова йде про оцінювання однієї конкретної програми, то цих показників може вистачити для того, щоб її оцінити, хоча і в цьому випадку у аналітика можуть виникнути певні проблеми. Наприклад, важко оцінити такий суб'єктивний показник як «користь для суспільства від реалізації бюджетної програми, у тому числі з точки зору забезпечення гендерної рівності» не проводячи глибинних соціологічних досліджень із цієї проблеми, що мають бути прив'язані до результативності конкретної бюджетної програми. Не менш складним завданням стає визначення «рівня задоволення користувачів публічних послуг відповідно до їх призначення», «ефективності», коли мова, наприклад, йде про надання публічних послуг і т. ін.

Таблиця 1

Загальна характеристика окремих бюджетних програм найбільших одержувачів бюджетних коштів у відповідності до термінів надходження паспортів програм до погоджувального органу у 2021 році

№	Отримувач бюджетних коштів	Мета програми	Сума бюджетних коштів, виділена на реалізацію Програми (тис. грн.)	Оперативність надходження паспорту бюджетної програми до контролюючого органу у встановлений законом термін
2751010	Міністерство розвитку громад та територій	Формування та реалізація державної регіональної політики, державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою, державної житлової політики у сфері благоустрою населених пунктів, державної політики у сфері житлово-комунального господарства, поведження з побутовим відходами, у сфері будівництва, містобудування, просторого планування території та архітектури, технічного регулювання у будівництві	135589,6	Не надійшла
2101150	Міністерство оборони України	Здійснення військово-політичного та адміністративного керівництва Збройними силами України. Формування та реалізація державної політики з питань національної безпеки у війсьній сфері, сферах оборони і військового будівництва у мирний час та особливий період	388265,7	Не надійшла
1201150	Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України	Залучення в аграрний сектор кредитів та створення реальних умов для їх здешевлення. Стимулювання розвитку сільськогосподарських товаровиробників, підвищення рентабельності сільськогосподарського виробництва. Оновлення машинно-тракторного парку сільськогосподарських товаровиробників, підвищення їх купівельної спроможності. Стимулювання збільшення площ насаджень, обсягів виробництва плодово-ягідної продукції, винограду та хмелю, нарощування потужностей із їх зберігання та переробки	1200000	Надійшла
23012120	Міністерство охорони здоров'я України	Забезпечення центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф регіонів, визначених Кабінетом Міністрів України, спеціалізованим санітарним транспортом екстреної медичної допомоги типів В та С та засобами оснащення для демонстрації та тренування у навчально-тренувальних відділах (центрах) підготовки	876749,2	Надійшла
2401630	Міністерство енергетики України	Забезпечення інституційної підтримки здійснення реформ в енергетичному секторі у відповідності до зобов'язань України в рамках членства в Енергетичному співтоваристві і виконання Угод про асоціацію з ЄС. Підготовка та реалізація Концепції комплексного впровадження «розумних мереж» в Україні та Плану заходів з впровадження розумних мереж в Україні. Підтримка процесу забезпечення реалізації ініціативи з прозорості виробувних галузей.	756983	Не надійшла
2202134	Міністерство освіти і науки України	Забезпечення створення належних умов для надання на належному рівні дошкільної освіти та виховання дітей	345135	Не надійшла
200134	Міністерство соціальної політики України	Надання соціальних послуг, зокрема стаціонарного догляду, догляду вдома, денного догляду громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю в установах соціального обслуговування систем і органів праці та соціального захисту населення	112134	Надійшла

Джерело: складено за даними, наведеними у паспортах бюджетних програм і даними Міністерства фінансів України

Зазначимо, що іноземні дослідники також констатують той факт, що, незважаючи на велику кількість використовуваних методів і методик оцінки бюджетних програм, розробка показників їх результативності для окремих програм і підпрограм може становити суттєву складність [18].

Бартл Дж. Р. наголошує на тому, що не дивлячись на наявні позитивні приклади оціночної практики в різних країнах, слід зазначити, що на сьогоднішній день проблема оцінки ефективності реалізованих програм до кінця не вирішена, і в світі немає країн, які були б повністю задоволені своїми показниками ефективності [14].

Повертаючись до вітчизняних реалій, звернемо увагу на те, що відповідно до п. 4.8 Наказу Міністерства фінансів України № 687 «Про затвердження Інструкції з підготовки бюджетних запитів» [10] кількість результативних показників за кожним напрямом, як правило, не повинна перевищувати чотирьох і така варіативність при розробці системи показників призводить до того, що розпорядники бюджетних коштів для оцінювання стану виконання бюджетних програм розробляють «уточнюючі показники», кількість яких суттєво коливається по роках реалізації бюджетних програм, за останні п'ять років кількість показників, за якими визначається ефективність бюджетних програм зросла на 11.0%, при цьому ця динаміка визначається, в тому числі і зростанням кількості бюджетних програм [5].

Окрім того, треба звернути увагу, що кількість та зміст результативних показників затверджується відповідними наказами розпорядників бюджетних коштів, які постійно змінюються. Наприклад, за останні роки, в галузі освіта було затверджено два переліку результативних показників, які кардинально різняться, а за останні п'ять років кількість результативних показників змінилися – зменшилась із 770 показників до 600 показників [13].

Аналогічна ситуація із зміною показників відбувається і в інших напрямках реалізації бюджетних програм. При цьому кожна програма має власний перелік таких показників, кількість яких постійно коливається та досягає в окремих випадках (в залежності від кількості бюджетних програм) кількох сотень. Наприклад в 2020 році, кількість показників за якими визначалася ефективність бюджетних програм Міністерством охорони здоров'я України досягала 600 показників; Міністерством молоді та спорту України – 629 показників; Міністерством культури України – 496 показників і т ін. [5].

Об'єктивна необхідність великої кількості результативних показників цілком зрозуміла, виходячи із змістовного різноманіття бюджетних програм, які потребують індивідуального підходу до оцінювання. Наприклад, якщо ми звернемося до напрямку «Дошкільна освіта», то стає зрозумілим, що сам процес оцінювання бюджетної програми із погляду ефективності її реалізації потребує великої кількості статистичних даних (рис. 1), збір яких сам по собі є проблемою, при цьому само «оцінювання» втрачає ознаку оперативності; основні відомості стосовно реалізації бюджетних програм з'являються, як правило, через пів року – рік після їх реалізації.

У той же час кількісні коливання показників призводить до того, що неможливим стає об'єктивно порівняти результати оцінки в більш – менш тривалому періоді, оскільки сама база порівняння змінюється майже кожного року, при тому, що Інструкція з підготовки бюджетних запитів вимагає лише того, щоб ці показники не змінювалися «суттєво» (п. 4.8 Наказу Міністерства фінансів України № 687 «Про затвердження Інструкції з підготовки бюджетних запитів») [10].

Безумовно, що в «глобальному масштабі», маючи на увазі нестабільність критеріальної бази для порівняння, важко комплексно оцінювати стан виконання бюджетних програм в Україні. У цьому зв'язку слід погодитися з тим, що регуляторне та законодавче поле не дозволяє повноцінно оцінювати виконання бюджетних програм, а відтак – не створює достатніх підстав для підвищення їх ефективності [9].

Відповідно, доцільним є визначення критеріїв, що дозволять комплексно оцінити виконання бюджетних програм в Україні на певному часовому відрізку.

Аналіз зарубіжної наукової літератури [14; 15; 17; 18; 19], а також використання принципу розумної достатності дозволило нам визначити наступні показники, які, на нашу думку, дозволяють скласти уявлення про те, наскільки виконання бюджетних програм відповідає їх соціально-економічній спрямованості (табл. 2).

Наведений вище перелік критеріїв дозволяє оцінити стан виконання бюджетних програм із використанням методики експертного опитування, або ж аналітиком (експертом) самостійно. Для прикладу можна навести результати оцінювання виконання бюджетних програм в Україні в короткотерміновому періоді (табл. 3), звернувшись до бази даних Єдиного вебпорталу органів виконавчої влади в

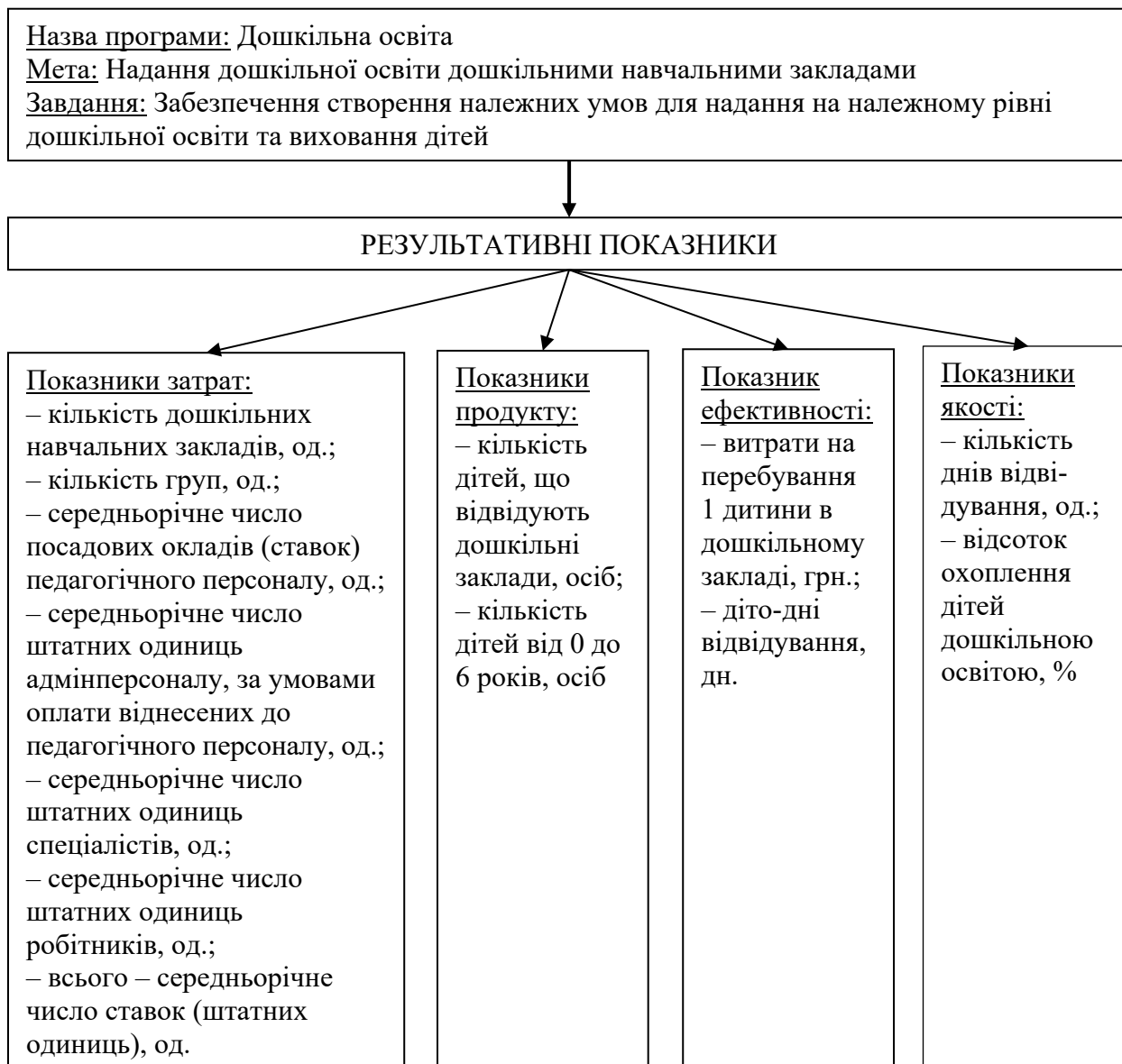

Рис. 1. Приклад систематизації результативних показників за напрямом «Дошкільна освіта»

Україні [5], а також до Звітів Рахункової палати України за 2016–2020 роки [12].

Якщо прийняти, що максимально можливий результат, якій свідчить про 100-відсоткову цільову результативність, фінансову обґрунтованість, ефективність та правову бездоганність виконання бюджетної програми становить 4.0 бали, то:

– у 2016 та 2017 роках бюджетні програми в Україні (у відповідності до обраних критеріїв) виконані на 62.5% ($100,0 / (4,0 / 2,5) = 62,5$);

– у 2018, 2019 та 2020 роках бюджетні програми в Україні (у відповідності до обраних критеріїв) виконані на 56.2% ($100,0 / (4,0 / 2,25) = 56,2$).

Отримані результати свідчать про вкрай низьку результативність виконання бюджетних програм, про те, що в Україні існує проблема її

підвищення. При цьому горизонтальний аналіз результатів, що наведені у таблиці 2, дозволяє визначити найбільш проблемні критерії (сфери) виконання бюджетних програм, якими є фінансова сфера, тобто якість планування фінансового забезпечення бюджетної програми та правова – тобто в Україні існує проблема додержання правових норм, які регулюють процес реалізації бюджетних програм.

У цьому контексті, перш за все, мова йде про посилення відповідальності міністерств і відомств за результати реалізації програм, коли на державному та регіональному рівні визначаються конкретні особи, що несуть відповідальність за результати реалізації програм / підпрограм при тому, що найважливішою умовою розробки бюджетних програм

Таблиця 2

Перелік критеріїв для оцінювання виконання бюджетних програм в Україні

Критерій	Зміст критерію	Оцінка (бали)
Цільовий	100.0% бюджетних програм реалізовані у визначений термін	1,0
	50.0% – 99.0% бюджетних програм реалізовані у визначений термін	0,75
	менш ніж 50.0% – 99.0% бюджетних програм реалізовані у визначений термін	0,5
Фінансовий	100.0% бюджетних програм реалізовані у відповідності до запланованих обсягів фінансування, без залучення додаткових бюджетних коштів	1,0
	50.0% – 99.0% бюджетних програм реалізовані у відповідності до запланованих обсягів фінансування, без залучення додаткових бюджетних коштів	0,75
	Менш ніж 50.0% – 99.0% бюджетних програм реалізовані у відповідності до запланованих обсягів фінансування, без залучення додаткових бюджетних коштів	0,5
Правовий	100.0% бюджетних програм реалізовані без порушень законодавства	1,0
	50.0 – 99.0% бюджетних програм реалізовані без порушень законодавства	0,75
	Менш ніж 50.0% бюджетних програм реалізовані без порушень законодавства	0,5
Критерій соціально-економічної ефективності	Виконання 100.0% бюджетних програм призвело до виникнення соціально-економічного ефекту	1,0
	Виконання 50.0% – 99.0% бюджетних програм призвело до виникнення соціально-економічного ефекту	0,75
	Виконання менш ніж 50.0% бюджетних програм призвело до виникнення соціально-економічного ефекту	0,5

Таблиця 3

Результати оцінювання стану виконання бюджетних програм в Україні в 2016–2020 роках, бали

Критерії	Роки					Σ
	2016	2017	2018	2019	2020	
Цільовий	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	3,75
Фінансовий	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
Правовий	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
Критерій соціально-економічної ефективності	0,75	0,75	0,5	0,5	0,5	3,0
Σ	2,5	2,5	2,25	2,25	2,25	–

Джерело: складено автором за даними Єдиного вебпорталу органів виконавчої влади в Україні, а також за даними Звітів Рахункової палати України за 2016–2020 роки

має стати встановлення взаємозв'язку між заходами і показниками оцінки програми.

Важливою вимогою до показників оцінки бюджетних програм є стабільність показників протягом кількох років, при цьому необхідно, щоб для кожного критерію були розроблені конкретні вагові коефіцієнти для точного визначення внеску кожного з них у кінцевий результат.

Висновки. На сьогоднішній день проблема оцінки реалізованих бюджетних програм до кінця не вирішена в більшості країн світу і ця

проблема потребує подальшого розв'язання і в Україні. Тому питання надійності та актуальності процедур оцінки програм, що фінансуються із державного бюджету, продовжують залишатися одними з найбільш важливих в системі бюджетного планування.

При цьому слід зазначити, що показники виконання бюджетних програм повинні включати в себе не тільки кількісні, але і якісні аспекти.

З цієї точки зору, запропонований в роботі підхід дає можливість провести оцінку стану вико-

нання бюджетних програм, спираючись на дані, що є у відкритому доступі, застосовуючи добре відомі процедури експертного оцінювання та самостійної аналітичної роботи експерта.

Безумовно, що за потреби перелік критеріїв для оцінювання може бути розширений,

при цьому загальний підхід, запропонований автором цієї статті, дозволяє проводити процедуру оцінювання з використанням будь-якої кількості критеріїв, не звертаючись при цьому до складних аналітичних процедур та математичних розрахунків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Белец Ж. Механізм застосування аудиту ефективності як складової програмно-цільового методу формування бюджету. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2014. Вип. 1(20). С. 116–124.
2. Бюджетний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 50-51, ст. 572.
3. Бюджетний процес 2021: проведено моніторинг подання паспортів бюджетних програм. URL: <https://yur-gazeta.com/golovna/byudzhetniy-proces-2021-provedeno-monitoring-podannya-pasportiv-byudzhetnih-program.html>
4. Дорошенко О.О. Організація аудиту ефективності бюджетних програм. *Фінанси, облік і аудит*. 2010. № 16. С. 227–234.
5. Єдиний вебпортал органів виконавчої влади в Україні. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/byudzhet/zvit-pro-vikonannya-pasportiv-byudzhetnih-program>
6. Жадан О.І. Механізм фінансового контролю ефективності використання державних коштів : дис. ... канд. наук. держ. упр. Донецьк, 2009. 276 с.
7. Здирко Н.Г. Проблемні аспекти аудиту ефективності виконання бюджетних програм. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. Випуск 12. С. 13–19.
8. Коваленко Я. М. Моніторинг та оцінка ефективності бюджетних програм як складові ресурсного циклу ЦОБВ. *Ефективність державного управління*. 2016. Вип. 4. С. 336–343.
9. Марчак Д. Бюджетні програми: шлях до покращення якості. URL: <https://voxukraine.org/byudzhetni-programi-shlyah-do-pokrashhenya-yakosti/>
10. Наказ Міністерства фінансів України від 06.06.2012 № 687 «Про затвердження Інструкції з підготовки бюджетних запитів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/aws/show/z1057-12#Text>
11. Наказ Міністерства фінансів України від 10.12.2010 № 1536 «Про результативні показники бюджетної програми». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1353-10#Text>
12. Рахункова палата України. Звіти. URL: <https://rp.gov.ua/FinControl/FinReports/>
13. Типовий перелік бюджетних програм та результативних показників їх виконання для місцевих бюджетів у галузі "Освіта": Наказ Міністерства освіти і науки України 10.07.2017 № 992. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0956-17#Text>
14. Bartle J.R. (Ed.). *Evolving Theories of Public Budgeting*. Oxford, Elsevier, 2001, 182 p.
15. *Budget Theory in the Public Sector* / Ed. by A. Khan, W. B. Hildreth. London : Quorum books, 2002. 297 p.
16. Gilmour J. B. Implementing OMB's Program Assessment Rating Tool (PART): Meeting the Challenges of Integrating Budget and Performance // *OECD Journal on Budgeting*. 2007. Vol. 7. № 1. P. 1–40.
17. Miller G. J., Hildreth W. B., Rabin J. *Performance-Based Budgeting*. An ASPA Classic. Colorado : Westview Press, 2010. 341 p.
18. Peacock S. *An Evaluation of Program Budgeting and Marginal Analysis Applied in South Australian Hospitals*. Melbourne, 2008. 104 p.
19. Rabin I.S. *The politics of public budgeting*. 5th ed. Wash. : CQ Press, 2006. 334 p.

REFERENCES:

1. Belets J. (2014) The mechanism of application of efficiency audit as a component of the program-target method of budget formation. *Public administration and local government*, no. 1(20), pp. 116–124.
2. Budget Code of Ukraine // *Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine (VVR)*, 2010, no. 50-51, Art. 572.
3. Budget process 2021: monitoring of submission of passports of budget programs was carried out. Retrieved from: <https://yur-gazeta.com/golovna/byudzhetniy-proces-2021-provedeno-monitoring-podannya-pasportiv-byudzhetnih-program.html>
4. Doroshenko O.O. (2010) Organization of audit of efficiency of budget programs. *Finance, accounting and audit*, no. 16, pp. 227–234.

5. The only web portal of executive bodies in Ukraine. Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/byudzhet/zvit-pro-vikonannya-pasportiv-byudzhetnih-program>
6. Zhadan O.I. (2009) The mechanism of financial control over the effectiveness of the use of public funds. Donetsk, 276 p.
7. Zdirko N.G. (2015) Problem aspects of the audit of the effectiveness of budget programs. *Investments: practice and experience*, issue 12, pp. 13–19.
8. Kovalenko Ya.M. (2016) Monitoring and evaluation of the effectiveness of budget programs as components of the resource cycle of CEB. *Effectiveness of public administration*, issue 4, pp. 336–343.
9. Marchak D. Budget programs: a way to improve quality. Retrieved from: <https://voxukraine.org/byudzhetni-programi-shlyah-do-pokrashhennya-yakosti/>
10. Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated 06.06.2012 no. 687 "On approval of the Instruction on preparation of budget requests". Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/aws/show/z1057-12#Text>
11. Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated 10.12.2010 no. 1536 "On performance indicators of the budget program". Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1353-10#Text>
12. Accounting Chamber of Ukraine. Reports. Retrieved from: <https://rp.gov.ua/FinControl/FinReports/>
13. Typical list of budget programs and performance indicators for local budgets in the field of "Education": Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine 07/10/2017 no. 992. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0956-17#Text>
14. Bartle J.R. (Ed.) (2001) *Evolving Theories of Public Budgeting*. Oxford, Elsevier, 182 p.
15. *Budget Theory in the Public Sector (2002)* / Ed. by A. Khan, W. B. Hildreth. London: Quorum books, 297 p.
16. Gilmour J. B. (2007) Implementing OMB's Program Assessment Rating Tool (PART): Meeting the Challenges of Integrating Budget and Performance. *OECD Journal on Budgeting*, vol. 7, no. 1, pp. 1–40.
17. Miller G. J., Hildreth W. B., Rabin J. (2010) *Performance-Based Budgeting. An ASPA Classic*. Colorado: Westview Press, 341 p.
18. Peacock S. (2008) *An Evaluation of Program Budgeting and Marginal Analysis Applied in South Australian Hospitals*. Melbourne, 104 p.
19. Rabin I.S. (2006) *The policy of public budgeting*. 5th ed. Wash.: CQ Press, 334 p.